

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : .....6459.....

Tarih : .....23.07.2024.....

- 14289

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Salihe AYDENİZ

TBMM İdari Amiri

Mardin Milletvekili

Ziraat Bankası Tarım Ekosistemi Buluşması'nda konuşan AK Parti Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından tarımda "başarı hikayesi yazıldığı" belirtilmiştir. Ancak araştırmalar tam tersi veriler sunmaktadır. Buna göre 2002 yılında tarımda istihdam edilen nüfus sayısı 7 milyon 458 bin kişi iken 2023 yılında bu sayı 4 milyon 695 bin kişiye düşmüştür. 2003 yılında 41 milyon hektardan fazla olan tarım alanı bugün 23,94 milyon hektara düşmüştür. 2002'de 2,6 milyon çiftçinin bankalara olan borcu 2,4 milyar lirayken, bugün Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin verilerine göre çiftçinin borcu yaklaşık 700 milyar liradır. Gayri Safi Yurtiçi Hasıladan tarımın aldığı pay 2002'de yüzde 10,2 iken, yıllar içinde azalarak yüzde 4,4 olmuştur. Tarım sektörü küçülmüş, çiftçiler ağır elektrik faturaları, kesintiler ve sulama sıkıntıları sebebiyle karlı ürünleri ekemez olmuştur. Yine verilere göre Türkiye ekonomisi 2023 yılında yüzde 4,5 artarken, tarım sektörü yüzde 0,2 küçülmüştür.

Bu bağlamda;

1. 2002 yılında tarımda istihdam edilen nüfustaki ciddi düşüşün nedenleri nelerdir? Tarımda istihdamı artırmak için ne gibi politikalar uygulanacaktır?
2. Bu kadar geniş tarım alanının kaybının sebepleri nelerdir? Bu alanları yeniden tarıma kazandırmak için hangi adımlar atılacaktır?
3. Çiftçilerin bu kadar yüksek borçlanmasının sebepleri nelerdir? Çiftçilerin borç yükünü hafifletmek için ne gibi önlemler alınacaktır?
4. Tarım sektörünün ekonomideki payının azalmasının nedenleri nelerdir? Tarımın GSYH'deki payını artırmak için hangi stratejiler geliştirilecektir?
5. Çiftçilerin ağır elektrik faturaları, kesintiler ve sulama sıkıntıları sebebiyle karlı ürünleri ekememesi durumuna dair çözüm için hangi adımlar atılmaktadır? Elektrik ve sulama sorunlarının giderilmesi için özel bir plan var mıdır?
6. Çukurova'da farklı yöntemlerle çözülen sulamanın özellikle Mardin başta olmak üzere diğer tarım bölgelerinde de uygulanması sağlanacak mıdır?
7. DEDAŞ'ın ahşap elektrik direklerinin bakımsızlığı sebebiyle yaşanan yangının tekrarlanmaması ve bu yangın sonrası ailelerin en azından maddi zararının karşılanması için hangi çalışmalar yapılacaktır?
8. Tarım sektöründeki bu küçülmenin nedenleri nelerdir? Tarım sektörünün büyümesini sağlamak için hangi politikalar uygulanacaktır?